

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ Y TẾ

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC

VŨ DUY TÂN

**KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ SỎI THẬN
BẰNG PHẪU THUẬT NỘI SOI TÁN SỎI QUA
DA ĐƯỜNG HẪM NHỎ TẠI BỆNH VIỆN
TRUNG ƯƠNG THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN BÁC SĨ NỘI TRÚ

THÁI NGUYÊN - 2019

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC

VŨ DUY TÂN

**KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ SỎI THẬN BẰNG PHẪU
THUẬT NỘI SOI TÁN SỎI QUA DA ĐƯỜNG
HÀM NHỎ TẠI BỆNH VIỆN TRUNG ƯƠNG
THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Ngoại khoa

Mã số: NT 62.72.07.50

LUẬN VĂN BÁC SĨ NỘI TRÚ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

TS. Vũ Thị Hồng Anh

THÁI NGUYÊN – 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nghiên cứu ghi trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 11 năm 2019

Tác giả luận văn

Vũ Duy Tân

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của Bộ môn ngoại, Phòng sau đại học, Ban giám hiệu trường Đại học Y Dược Thái Nguyên, Khoa ngoại Tiết niệu Bệnh viện Trung Ương Thái Nguyên.

Tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc của người học trò tới TS. Vũ Thị Hồng Anh, người thầy đã trực tiếp hướng dẫn tôi tiến hành đề tài nghiên cứu, tận tình dìu dắt, rèn luyện và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn BS. Trần Ngọc Tuấn, BS. Lê Viết Hải và các thầy cô, các anh chị đồng nghiệp đã chỉ dẫn, góp ý và giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn. Đặc biệt tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành tới quý bệnh nhân và người nhà bệnh nhân đã tham gia giúp tôi hoàn thành nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các Giáo sư, Phó Giáo sư, Tiến sĩ thành viên hội đồng chấm luận án.

Cuối cùng tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ và động viên thường xuyên về tinh thần và vật chất của Cha, Mẹ đã tạo mọi điều kiện cho tôi trong những tháng năm dài học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn của mình.

Tác giả

Vũ Duy Tân

NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

BN	Bệnh nhân
BMI	Body Mass Index (<i>Chỉ số khối cơ thể</i>)
CT Scanner	Computer tomography scanner (<i>Chụp cắt lớp vi tính</i>)
CLVT	Cắt lớp vi tính
DT	Diện tích
ĐBT	Đài bể thận
ĐM	Động mạch
G	Gauge
Fr	French Gauge (1Fr = 0,33mm)
NSND	Nội soi ngược dòng
PCNL	Percutaneous Nephrolithotripsy (<i>Tán sỏi thận qua da</i>)
PT	Phẫu thuật
PTV	Phẫu thuật viên
SL	Số lượng
TG	Thời gian
TM	Tĩnh mạch
TSĐBTQD	Tán sỏi đài bể thận qua da
TSNCT	Tán sỏi ngoài cơ thể

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
Chương 1. TỔNG QUAN	3
1.1. Giải phẫu thận	3
1.2. Đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng của bệnh lý sỏi thận	8
1.3. Điều trị sỏi thận bằng phương pháp nội soi tán sỏi thận qua da.....	12
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	25
2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu.....	25
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.4. Chỉ tiêu nghiên cứu	26
2.5. Quy trình kỹ thuật	35
2.6. Phương pháp thu thập và xử lý số liệu.....	40
2.7. Đạo đức nghiên cứu	41
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	42
3.1. Mô tả một số đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng của nhóm bệnh nhân nghiên cứu	42
3.2. Kết quả điều trị	50
Chương 4. BÀN LUẬN	59
4.1. Bàn luận về một số đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng.....	59
4.2. Đánh giá kết quả phẫu thuật.....	64
KẾT LUẬN	74
KHUYẾN NGHỊ.....	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC HÌNH

Hình	Nội dung hình	Trang
Hình 1.1:	Giải phẫu đài bể thận	3
Hình 1.2:	Thiết đồ đứng ngang của thận trái	5
Hình 1.3:	Sự phân chia hệ thống đài bể thận	6
Hình 1.4:	Các phân thùy thận theo mạch máu	7
Hình 1.5:	Kỹ thuật chọc dò thận và tạo đường hầm biến đổi	15
Hình 1.6:	Bộ nong Alken	16
Hình 1.7:	Bộ nong Amplatz	17
Hình 1.8:	Bộ nong bằng bóng	17
Hình 1.9:	Bộ nong Webb	18

DANH MỤC BẢNG

Bảng	Nội dung bảng	Trang
Bảng 3.1.	Phân bố bệnh nhân theo nhóm tuổi	42
Bảng 3.2.	Phân loại BMI trước phẫu thuật	43
Bảng 3.3.	Tiền sử điều trị ngoại khoa sỏi thận	44
Bảng 3.4.	Phân bố vị trí sỏi thận trên phim CT Scanner theo giới tính.....	45
Bảng 3.5.	Phân bố vị trí sỏi thận trên phim CT Scanner theo chỉ số BMI trước phẫu thuật	45
Bảng 3.6.	Phân bố số lượng sỏi thận trên phim CT Scanner theo giới tính ...	46
Bảng 3.7.	Phân bố số lượng sỏi thận trên phim CT Scanner theo chỉ số BMI trước phẫu thuật.....	46
Bảng 3.8.	Kích thước sỏi thận trên phim CT Scanner	47
Bảng 3.9.	Mức độ ứ nước thận có sỏi trên siêu âm và vị trí sỏi thận trên phim CT Scanner.....	47
Bảng 3.10.	Mức độ ứ nước thận có sỏi trên siêu âm và số lượng sỏi thận trên phim CT Scanner.....	48
Bảng 3.11.	Thời gian chọc dò thận và nong đường hầm	50
Bảng 3.12.	Phân nhóm thời gian chọc dò thận theo mức độ ứ nước thận có sỏi trên siêu âm	50
Bảng 3.13.	Tạo đường hầm vào thận và chỉ số BMI trước phẫu thuật.....	51
Bảng 3.14.	Tạo đường hầm vào thận và mức độ ứ nước thận trên siêu âm ...	52
Bảng 3.15.	Thời gian phẫu thuật và chỉ số BMI trước phẫu thuật.....	53
Bảng 3.16.	Phân nhóm thời gian phẫu thuật theo vị trí sỏi thận trên phim CT Scanner	53
Bảng 3.17.	Phân nhóm thời gian phẫu thuật theo số lượng sỏi thận trên phim CT Scanner.....	53

Bảng 3.18. Phân nhóm thời gian phẫu thuật theo kích thước sỏi thận trên phim CT Scanner.....	54
Bảng 3.19. Biến chứng sau phẫu thuật phân loại theo Clavien	54
Bảng 3.20. Điều trị bổ sung sau phẫu thuật	55
Bảng 3.21. Sạch sỏi khi ra viện theo chỉ số BMI trước phẫu thuật	56
Bảng 3.22. Sạch sỏi khi ra viện theo phân độ sỏi thận của Guy.....	56
Bảng 3.23. Phân loại sạch sỏi khi ra viện và sau 1 tháng	58
Bảng 4.1. Tỷ lệ biến chứng của phẫu thuật nội soi tán sỏi qua da đường hầm nhỏ theo phân loại của Clavien của một số nghiên cứu.....	67
Bảng 4.2. Tỷ lệ sạch sỏi trong các báo cáo phẫu thuật nội soi qua da đường hầm nhỏ tán sỏi thận của một số tác giả nước ngoài	70
Bảng 4.3. Kết quả phẫu thuật tán sỏi qua da đường hầm nhỏ của một số tác giả trong nước	71